

بررسی تاثیر تنوع جنسیتی بر بروز تقلب در صورتهای مالی با توجه به نقش تعدیلگر مالکیت دولتی

مریم برادران^a، نرگس امانی^b

^a مدرس موسسه غیر انتفاعی روزبهان شهرستان ساری Marybaradaran60@gmail.com

^b کارشناس ارشد حسابداری موسسه غیر انتفاعی روزبهان ساری Nargesamani 1378@gmail.com

نویسنده مسئول: دکتر مریم برادران (Marybaradaran60@gmail.com)

چکیده

هدف از تحقیق حاضر بررسی تاثیر حضور مدیران زن در هیئت مدیره بر بروز یا کاهش تقلب مالی با توجه به نقش تعدیلگر ساختار مالکیت است. پژوهش حاضر به لحاظ روش همبستگی و به لحاظ هدف کاربردی محسوب می شود. جامعه آماری تحقیق کلیه شرکتهای پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران در خلال سالهای ۱۳۹۶ تا ۱۴۰۰ بوده و نمونه آماری به روش غربالگری برابر با ۱۲۰ شرکت تعیین شد. روش بررسی و تجزیه و تحلیل داده ها رگرسیون چندمتغیره خطی با استفاده از الگوی داده‌های تابلویی است. نتایج نهایی تحقیق نشان می‌دهد که نسبت بالاتر حضور زنان در ترکیب هیئت مدیره تاثیر منفی و معناداری بر بروز تقلب در گزارشگری مالی در شرکتهای فعال در بورس تهران دارد. همچنین مشخص شد که با دولتی شدن ساختار مالکیت، این تاثیرگذاری کاهش می یابد.

کلمات کلیدی: تقلب مالی، حضور زنان در ترکیب هیئت مدیره، ساختار مالکیت

۱-مقدمه

رسوایی های مهم و مطرح در خصوص شرکتهای برجسته ای مانند کوئست و انرون، باعث کاهش اعتماد عمومی در بازارهای سرمایه شد (تورکورتون و همکاران، ۲۰۱۵). این موضوع متعاقباً در شرکتهای بزرگی در سایر نقاط دنیا مانند چین (به‌عنوان دومین اقتصاد بزرگ جهان)، نیز به وقوع پیوست. این کشور در دهه گذشته دارای یک سری پرونده‌های تقلب در صورتهای مالی از جمله لان تیان و لیانگ میانژن بود که منجر به بحران بی نظیر در اعتماد سرمایه‌گذاران شد (ژو و گائو، ۲۰۱۱). اکنون، تقلب در صورتهای مالی یک نگرانی بزرگ برای سرمایه‌گذاران در سراسر نقاط دنیاست (وانگ و همکاران، ۲۰۲۲).

با این وجود آنچه در ادبیات موجود خصوصاً در کشورهای در حال توسعه مانند ایران کمتر بدان توجه شده است نقش و حضور زنان در هیئت مدیره بر کنترل تخلفات و تقلب مالی است.

ادبیات نشان می‌دهد که شرکتهایی که رهبران شرکتی زن بیشتری دارند، عملکرد شرکتی بهتر و کیفیت حاکمیتی بالاتری دارند (آدامز و فریرا، ۲۰۰۹). با این حال به طور دقیق مشخص نیست که بالاتر بودن تعداد اعضای زن حاضر در هیئت مدیره با چه کیفیتی بر کنترل و پیشگیری از تقلب در گزارشگری مالی موثر باشد.

با بررسی مطالعات موجود می توان دریافت که تعداد فزاینده‌ای از مطالعات نشان داده‌اند که زنان اخلاقی‌تر هستند و کمتر از مردان درگیر جرم و جنایت و دعاوی میگردند (ادیکاری و همکاران، ۲۰۱۹). شرکتهایی با رهبران زن معمولاً در گزارشگری مالی محافظه کارتر هستند (هو و همکاران، ۲۰۱۵). هنگامی که رهبران زن شرکت مسئول نظارت بر سیاست های گزارشگری مالی هستند، نسبت به دعاوی بالقوه و خطرات موجود حساس تر هستند (فرانسیس و همکاران، ۲۰۱۵). علاوه بر این، رهبران زن در هنگام تصمیم گیری مالی قابل اعتمادتر و سازگارتر با مقررات و قوانین هستند (بیو و همکاران، ۲۰۰۳).